

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2007 privind unele măsuri pentru consolidarea cooperării judiciare cu statele membre ale Uniunii Europene

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Unitatea de Cooperare Judiciară a Uniunii Europene sau Eurojust a fost înființată în anul 2002 prin Decizia 2002/1187/JAI a Consiliului din 28 februarie 2002 de instituire a Eurojust în scopul consolidării luptei împotriva formelor grave de criminalitate, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene la data de 6 martie 2002, seria L nr. 63/1, denumită în continuare Decizia Eurojust. Din 29 aprilie 2003 Eurojust își are sediul la Haga, Regatul Olandei.

Eurojust are personalitate juridică și este alcătuit, la acest moment, din 27 de membri naționali, câte unul din fiecare Stat Membru. Membrul național poate fi un procuror, un judecător sau un ofițer de poliție cu competență echivalentă, în funcție de sistemul fiecărui stat în parte, cu o bogată experiență profesională atât în domeniul combaterii infracțiunilor de criminalitate organizată, cât mai ales în domeniul cooperării judiciare europene și internaționale în materie penală. În anul 2007, România a desemnat ca membrul național în Colegiul Eurojust un procuror din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, mandatul acestuia fiind prelungit în anul 2009, pentru o perioadă de încă 3 ani.

Eurojust are în competența sa în special infracțiunile grave, de criminalitate organizată, iar obiectivele acestuia sunt următoarele: a) stimularea și îmbunătățirea coordonării, între autoritățile competente ale Statelor Membre, a investigațiilor și urmăririlor din Statele Membre, luând în considerare orice cerere provenită de la o autoritate competentă a unui Stat Membru și orice informații transmise de orice organism competent în virtutea prevederilor adoptate în cadrul tratatelor; b) îmbunătățirea cooperării dintre autoritățile competente din Statele Membre, în special prin facilitarea executării cererilor vizând asistența juridică internațională și extrădarea persoanelor; c) sprijinirea, în alt mod, a autorităților competente din Statele Membre pentru eficientizarea acțiunilor lor de investigații și urmărire. În

conformitate cu regulile stabilite și la cererea unei autorități competente a unui Stat Membru, Eurojust poate de asemenea să participe la acțiunile de investigații și urmărire doar în legătura cu acel stat membru și un stat terț în cazul în care a fost încheiat un acord de cooperare sau dacă într-un anumit caz există un interes esențial în acordarea acestei asistențe.

În vederea schimbului de informații, Eurojust a încheiat acorduri de cooperare cu Europol, OLAF, CEPOL, Rețeaua Judiciară Europeană (în materie penală), UNDOC, Iber-RED, Islanda, România (acordul încetându-și efectele la data aderării României la Uniunea Europeană), Norvegia, Statele Unite ale Americii, Croația, Elveția și Macedonia, Norvegia și Statele Unite desemnându-și procurori de legătură la Eurojust. Totodată, Eurojust și-a stabilit contacte cu 24 state ne-membre ale Uniunii Europene: Albania, Argentina, Bosnia și Herțegovina, Canada, Egipt, Macedonia, Islanda, Croația, Israel, Japonia, Coreea, Republica Moldova, Liechtenstein, Mongolia, Muntenegru, Norvegia, Rusia, Serbia, Singapore, Elveția, Thailanda, Turcia, Ucraina și Statele Unite ale Americii.

În anul 2003, Decizia Eurojust a fost completată prin Decizia 2003/659/JAI a Consiliului din 18 iunie 2003, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 29 septembrie 2003 seria L nr. 245/44, completările vizând exclusiv bugetul și execuția bugetară a Eurojust.

După aderarea României la Uniunea Europeană, în vederea instituirii cadrului legal de cooperare, în calitate de stat membru, cu Eurojust, respectiv cu alte state membre ale Uniunii Europene, în acest din urmă caz, prin realizarea schimbului de magistrați de legătură, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2007 privind unele măsuri pentru consolidarea cooperării judiciare cu statele membre ale Uniunii Europene, aprobată cu modificări prin Legea nr. 85/2008.

Actul normativ sus menționat reglementează totodată și instituția magistraților de legătură, respectiv asigură cadrul legal intern pentru cele două rețele judiciare europene, Rețeaua Judiciară Europeană (în materie penală) și Rețeaua Judiciară Europeană în materie civilă și comercială.

Din perspectiva cooperării cu Eurojust, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2007 conține proceduri care asigură cooperarea Eurojust, prin membrul național sau prin Colegiul Eurojust, cu autoritățile judiciare române și invers, răspunzându-se astfel într-o mare măsură necesității existenței în plan național a unor reguli clare care să stabilească și să definească, în raport de propriul sistem de drept, competențele membrului național la Eurojust în relația cu autoritățile române.

2. Schimbări preconizate

După o experiență și activitate de 6 ani, la data de 25 iulie 2008, în cadrul reuniunii Consiliului Justiție și Afaceri Interne, miniștrii de justiție din statele membre ale Uniunii Europene au convenit asupra Deciziei de consolidare a Eurojust și de modificare a Deciziei 2002/187/JAI privind înființarea Eurojust în vederea luptei împotriva infracțiunilor grave, denumită în continuare noua Decizie Eurojust. Propunerea legislativă referitoare la noua Decizie Eurojust a aparținut unui număr de 13 state membre, respectiv Republica Slovenia, Republica Cehă, Regatul Suediei,

Regatul Spaniei, Regatul Belgiei, Republica Polonă, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Olandei, Republica Slovacia, Republica Estonă, Republica Austria și Republica Portugheză. Noua Decizie Eurojust a fost adoptată la data de 16 decembrie 2008 și a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 4 iunie 2009 seria L nr. 138/14. În calitate de stat membru, România a participat la negocierile care au avut loc în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului, din domeniul justiției și afacerilor interne, respectiv în cadrul Grupului de lucru pentru cooperare în materie penală (COPEN), Grupul de lucru pentru drepturile fundamentale, drepturile cetățenești și libera circulație a persoanelor, Comitetul de coordonare în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală (CATS), precum și în cadrul Comitetului Reprezentanților Permanenți ai statelor membre (COREPER), reprezentarea fiind asigurată de către reprezentanți ai Ministerului Justiției, precum și ai Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană.

Noua Decizie Eurojust stabilește obligații în sarcina statelor membre (doar unele din acestea impunând adoptarea de măsuri legislative), precum și în sarcina Eurojust, și produce efecte de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, stabilind că, după caz, statele membre își vor adapta dreptul intern în conformitate cu decizia în cel mai scurt timp și, în orice caz, nu mai târziu de 4 iunie 2011.

Ulterior adoptării noii Decizii Eurojust, România a participat și la lucrările Grupului informal de lucru, constituit la inițiativa Colegiului Eurojust și a Președinției Cehe. Lucrările acestui grup de lucru continuă și la data elaborării prezentei expuneri. Acest grup de lucru reunește experți legislativi și tehnici din fiecare stat membru cu atribuții în implementarea noii Decizii Eurojust, rolul acestuia fiind de a asigura cadrul realizării, pe de o parte, între fiecare stat membru și, pe de altă parte, între statele membre și Eurojust, a unui schimb de informații cu privire la cadrul legislativ și, eventual tehnic, din fiecare stat, respectiv, în situația în care un astfel de cadru nu există, cu privire la măsurile de ordin legislativ planificate de statele membre, pe termen scurt sau mediu, pentru implementarea noii Decizii (avându-se în vedere termenul de implementare de 2 ani de la data publicării noii Decizii Eurojust în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene). România a fost reprezentată de un reprezentant al Ministerului Justiției (legislativ), și de un reprezentant al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (tehnic, componentă IT).

Prin acest schimb de informații și dezbateri asupra unor prevederi cheie ale noii Decizii Eurojust se urmărește ca prin măsurile pe care le vor adopta în plan național statele membre să îmbrățișeze, pe cât posibil, aceiași viziune cel puțin asupra chestiunilor cu caracter general și, din perspectiva competențelor, a duratei mandatului membrilor naționali și a relațiilor acestora cu autoritățile naționale, acestea să fie pe cât posibil uniforme.

Subiectele de discuție ale acestui grup informal de lucru au vizat în principal: a) măsurile legislative luate sau planificate pentru implementarea noii Decizii Eurojust, b) componența Biroului Național al fiecărui stat membru la Eurojust (reconfigurarea acestuia în raport de noile competențe materiale ale Eurojust și de volumul de activitate înregistrat de fiecare membru național), c) implementarea art.

5a privind Coordonarea Permanentă (fiecare stat membru având responsabilitatea de a asigura ca reprezentanții săi în cadrul acestui sistem să acționeze 24 de ore din 24 timp de 7 zile pe săptămână) care ar urma să intervină în cazurile a căror soluționare sau coordonare este urgentă, d) mecanismul de evaluare și raportare a activității membrului național, e) competențele membrului național clasificate în competențe ordinare, exercitate în acord cu autoritățile naționale competente și în caz de urgență (art. 9a- art. 9f).

Raportat la măsurile legislative, în majoritatea statelor membre, printre care și România, există un cadru legislativ care asigură cooperarea cu Eurojust, acesta urmând fi reanalizat în vederea alinierii lui și armonizării cu cerințele noii Decizii Eurojust.

Din perspectiva legislativă, principalele puncte de reflecție la nivelul statelor membre sunt legate de atribuțiile membrilor naționali și relația lor cu autoritățile judiciare naționale responsabile cu instrumentarea cauzelor penale, consolidarea puterilor Eurojust (art. 9a - 9f din Decizie), coordonarea și eficientizarea relației dintre membrii naționali și autoritățile naționale, respectiv schimbul de și accesul la informații (inclusiv cele din bazele de date administrate de poliție). În ceea ce privește componența Biroului Național la Eurojust, majoritatea Birourile Naționale sunt deja consolidate (din punct de vedere numeric), iar, la nivel național, se are în vedere detașarea unor experți naționali în cadrul acestor birouri. Până în prezent, statele membre care au detașat experți în cadrul birourilor naționale sunt următoarele: Bulgaria, Cehia, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Ungaria, Portugalia, Slovenia, Slovacia, Polonia, Austria, Suedia, Marea Britanie și Italia. Raportat la Sistemul de Coordonare Permanentă, fiecare stat membru are în vedere implicațiile financiare și tehnice care decurg din implementarea lui în plan național, identificarea și adoptarea celor mai bune și eficiente soluții fiind o preocupare inclusiv a Eurojust.

În ceea ce privește mecanismul de evaluare a activității membrilor naționali, se dorește ca activitatea membrilor naționali să fie atent evaluată la nivel național și, în funcție de volumul de activitate și rezultatele obținute, să fie luate măsurile necesare pentru a asigura membrilor naționali suportul necesar desfășurării activității acestora.

În esență, noua Decizie Eurojust:

- stabilește un nou cadru legal cu privire la durata mandatului membrului național și la atribuțiile Eurojust, atât ale Colegiului cât și ale membrului național, și introduce modificări semnificative referitoare la rolul și capabilitățile operaționale ale Eurojust;
- instituie o bază comună *minimă* în ceea ce privește competențele (ordinare și speciale) membrilor naționali, lăsând statele membre posibilitatea ca în funcție de prevederile constituționale, propriul sistem de drept și organizare judiciară să adopte o poziție minimală în privința competențelor speciale atribuite membrului național;
- menține și consolidează rolul Colegiului Eurojust și al membrilor naționali în coordonarea statelor membre în procesul de prevenire și soluționare a conflictelor de jurisdicție (pozitive și negative), dezvoltă un sistem de obligații în sarcina autorităților judiciare naționale (spre

exemplu, notificarea deciziilor de refuz sau solicitarea coordonării Eurojust), ca de altfel și un sistem de evaluare internă și externă a activității Eurojust și, totodată, dezvoltă capacitatea Eurojust de a relaționa cu partenerii externi (precum Statele terțe, Europol, OLAF, Frontex) prin instituirea inclusiv a unui sistem propriu de magistrați de legătură.

- raportat la partea tehnică, prin art. 12 se instituie Sistemul Național de Coordonare Eurojust pentru implementarea căruia este necesar ca statele membre să identifice cele mai bune soluții pentru obținerea unor rezultate consistente și compatibile cu sistemul și obiectivele Eurojust.

Așa cum s-a arătat, dintre obligațiile pe care noua Decizie Eurojust le stabilește în sarcina statelor membre doar o parte vor trebui implementate de către România, aceasta întrucât Ordonanța de Urgență nr. 123/2007 oferă soluții legislative care răspund noilor cerințe.

1. Consolidarea Biroului român la Eurojust:

Precizăm că potrivit noii Decizii Eurojust nu este obligatoriu ca adjunctul și asistentul membrului național să aibă locul de muncă la Haga. Cu toate acestea, cele 21 de state membre care au desemnat deja un adjunct au asigurat acestuia locul de muncă permanent la Haga, mai puțin Lituania, Estonia, Suedia și Finlanda (aceste au anunțat că, la nivel național, față de cerințele noii Decizii Eurojust se analizează perspectivele asigurării unor locuri de muncă cu sediul la Haga). În lumina soluțiilor și a practicii altor state membre, prin prezentul proiect de act normativ a îmbrățișat o variantă flexibilă.

La fel și în ceea ce îi privește pe asistenți, din cele 6 state membre (Germania, Letonia, Olanda, Slovacia, Marea Britanie și Austria) care au desemnat asistenți ai membrilor naționali, doar 4 au asigurat acestuia locul de muncă permanent la Haga (Slovacia a adoptat sistemul opus). Asistenții desemnați au și atribuții de adjunct, mai puțin în cazul Austriei (acest stat are un birou format din 4 persoane, dintre care și un adjunct).

Prezentul proiect de act normativ stabilește atât componența Biroului român la Eurojust, statutul membrilor acestuia și, într-o manieră flexibilă, dar certă relația dintre membrul național și adjunctul, respectiv asistentul acestuia, insistând totodată și asupra relației cu Biroul român la Europol.

2. Stabilirea mandatului membrului național pentru o perioadă de cel puțin 4 ani, cu posibilitatea reînvestirii, actuala reglementare prevăzând un mandat de numai 3 ani cu posibilitatea reînvestirii;

3. Stabilirea unor reguli clare și uniforme legate de competențele în plan național ale membrului național prin raportare la sistemul de drept intern, care să asigure acestuia posibilitatea atribuțiilor Eurojust.

Raport la acest subiect, prezentul proiect de act normativ completează cadrul deja existent instituind pe lângă atribuțiile ordinare și atribuții operative de cooperare judiciară ale membrului național, respectiv exercitate în caz de urgență;

4. Constituirea Sistemului Național de Coordonare Eurojust și stabilirea funcțiilor și a componenței acestuia.
5. Transmiterea de informații către Sistemul de Gestionare a Cazurilor al Eurojust și stabilirea conexiunii dintre acest sistem și Sistemul Național de Coordonare Eurojust.
6. Desemnarea corespondenților naționali la Eurojust.

Până în prezent corespondenții naționali au fost numiți, intuitu personae, potrivit art. 12 din O.U.G. nr. 123/2007 din rândul procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Având în vedere rolul important al acestora, precum și experiența legată de funcționalitatea sistemului actual de numire, s-a optat prin prezentul proiect pentru desemnarea corespondenților naționali, la nivel de funcții de conducere (putere decizională) din cadrul mai multor instituții și autorități cu atribuții directe sau conexe în relația cu Eurojust, respectiv: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției, Ministerul Administrației și Internelor (Centrul de Cooperare Polițienească Internațională), Departamentul de Luptă Antifraudă și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

7. Relația dintre membrul național la Eurojust și punctele naționale de contact pentru Rețeaua Judiciară Europeană (în materie penală).

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

- în mii lei (RON) -

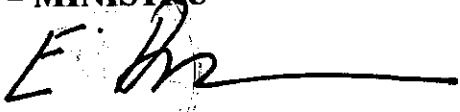
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor de act normativ: a. Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b. acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
6. Alte informații Nu este cazul.						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.						
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.						
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.						

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 964/08.09.2011.
6. Alte informații <i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</i> 1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. 2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. 3. Alte informații Nu este cazul. <i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsurile de implementare</i> 1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. 2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

EMIL BOC